

Hoogheemraadschap van
Rijnland

**PROJECTPLAN NIEUWE
AANVOER GEMAAL
ROGGE BROEK**

projectnummer: 92817

(Ontwerp)projectplan
op basis van artikel 5.4 van de Waterwet

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	3
0. Inleiding.....	4
0.1 Aanleiding en doel van het project	4
0.2 Waarom een projectplan?	5
0.3 Leeswijzer.....	5
1. Wetten, regels en kader.....	6
1.1 Europees beleid.....	6
1.2 Provinciaal beleid	7
1.3 Rijnlands beleid	8
1.4 Gemeentelijk beleid.....	9
2. Project beschrijving	10
2.1 Eisen en randvoorwaarden.....	10
2.2 Uitgevoerde onderzoeken en achtergronddocumenten.....	10
2.3 Aanpassingen van waterstaatswerken.....	11
2.4 Planning en fasering	12
2.5 Technische uitvoering.....	12
2.6 Vergunningen, ontheffingen.....	13
2.7 Consequenties voor derden en (eventuele) compenserende maatregelen.....	13
2.8 Legger.....	15
3. Financiële verantwoordelijkheden	16
4. Beheer en onderhoud watergang en groenvoorziening.....	17
5. Besluitvorming en procedure.....	18
5.1 Communicatie.....	18
5.2 Inspraakprocedure	18
5.3 Mededelingen over de procedure.....	18

Samenvatting

Project en tijdstip van uitvoering

- Voor het stoppen van de wateraanvoer voor Stein-Noord via de Reeuwijkse Plassen en het opvoergemaal Roggebroek wordt een nieuwe aanvoerroute voor Stein-Noord gerealiseerd via een inlaat vanuit de Enkele Wiericke, hoofdwatertangen in de polder Oukoop en het bestaande gemaal Roggebroek. Voor de aanleg van deze nieuwe aanvoerroute moeten de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:
 - Watertangen tussen de toekomstige inlaat en het gemaal Roggebroek baggeren, deels verbreden en voor zover nog niet aangemerkt als hoofdwatertang de status hoofdwatertang geven (i.s.m. bestek 92447);
 - Het aanleggen of verruimen van 3 duikers in dammen en wegwattingen, het plaatsen en verplaatsen van een gronddam, het verwijderen van een gronddam met duiker en het verwijderen van een duiker uit een gronddam (deels i.s.m. bestek 92447);
 - Het afsluiten van de bestaande inlaat voor polder Oukoop vanuit de Enkele Wiericke nabij de Molen op de Prinsendijk (niet i.s.m. bestek 92447);
- Realiseren nieuwe aanvoer oppervlaktewater, voor de lintbebouwingsloot ten zuiden van Twaalfmorgen:
 - Plaatsen opvoerpomp vanuit het peilgebied Reeuwijkse Plassen voor wateraanvoer naar het peilgebied WW 31F;
 - Plaatsen afsluiter bestaande inlaat Twaalfmorgen (i.s.m. bestek 92447).
- Instellen nieuwe westelijke peilgrens tussen peilgebied WW 31F en WW 39B volgens het vigerende peilbesluit:
 - Wijzigen peilgebiedgrenzen volgens vigerend peilbesluit door het plaatsen van 2 peilscheidingen in westelijk deel peilgebied Stein-Noord (i.s.m. bestek 92447).

De uitvoering van het werk start in het derde kwartaal van 2013 en duurt naar verwachting maximaal 3 maanden, de onderhoudsperiode niet inbegrepen.

Voor het realiseren van een nieuwe inlaat in polder Oukoop, vanuit de Enkele Wiericke, wordt een separaat projectplan opgesteld, omdat de locatie vooralsnog niet definitief is.

Mitigerende/compenserende maatregelen

Om eventuele nadelige effecten van dit werk te beperken of te voorkomen zijn of worden de volgende maatregelen getroffen:

- Er is tijdens de voorbereiding van het ontwerp met direct belanghebbenden gecommuniceerd / overlegd waardoor de belangen, anders dan waterkeren, in beeld zijn gebracht;
- Er is overleg gepleegd met alle grondeigenaren. Waar nodig zijn maatwerkoplossingen ontworpen;
- Met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn verkeersmaatregelen besproken en afgestemd;
- Om de flora en fauna te beschermen, is een ontheffing flora en fauna aangevraagd bij de Dienst Regelingen en zal worden gewerkt volgens de gedragscode van de waterschappen en daaruit voortvloeiende werkprotocollen flora en fauna.

Ontwerp-projectplan en inspraak procedure

Vanuit de Kaderrichtlijn Water dient de waterkwaliteit in het Reeuwijkse plassengebied te verbeteren. Hiervoor worden diverse maatregelen in het gebied getroffen. Eén van deze maatregelen is het afkoppelen van de Reeuwijkse plassen van Stein Noord.

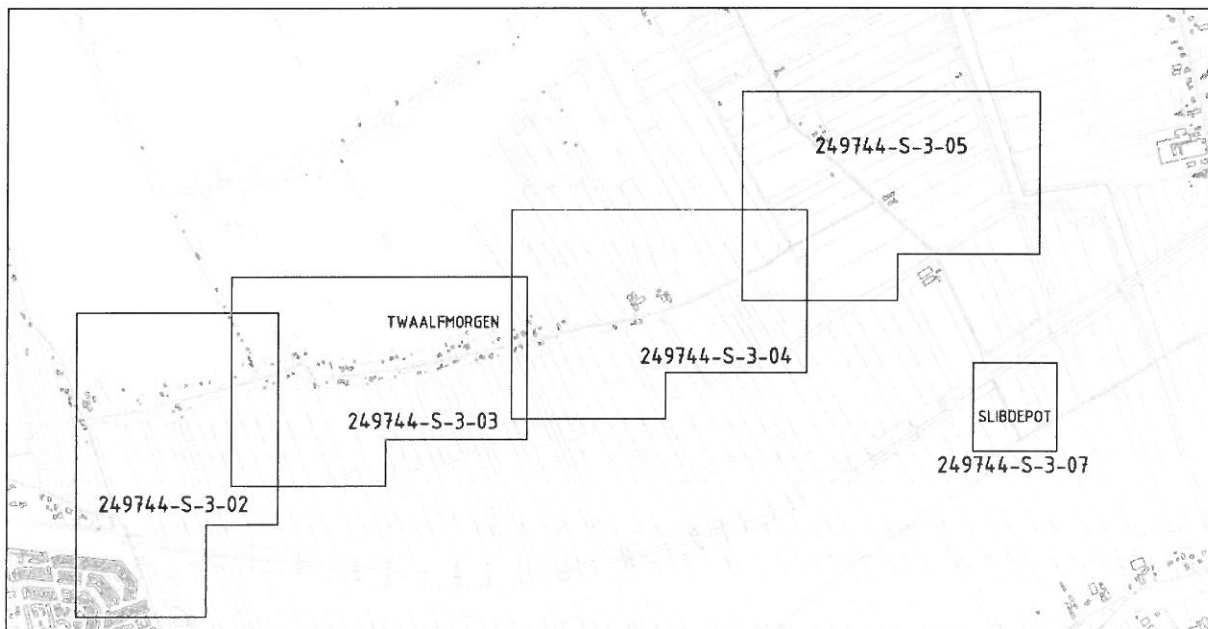
Het projectplan is een besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Gekozen is voor een inspraakprocedure (Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht). Dit ontwerp-projectplan wordt ter inzage gelegd en daarop kan ieder zienswijzen inbrengen. Na behandeling/verwerking van die zienswijzen volgt dan de definitieve vaststelling

0. Inleiding

0.1 Aanleiding en doel van het project

0.1.1 Projectgebied

Het projectgebied beslaat het zuidelijke deel van de polder Oukoop en de polder Stein-Noord. Het projectgebied is globaal gelegen tussen de Enkele Wiericke nabij de spoorbaan Gouda - Utrecht en gemaal Roggebroek in de Twaalfmorgen nabij de Oukoopsekade. Onderstaande figuur 1-1 geeft de ligging van het projectgebied weer. Gedetailleerde tekeningen op schaal zijn in bijlage 2 toegevoegd.

Figuur 1-1: Ligging plangebied

0.1.2 Projectomschrijving

Het project 'Afkoppelen Stein-Noord' komt voort uit het Uitvoeringsplan voor de Reeuwijkse plassen en omstreken 'Schoon en Mooi', vastgesteld in december 2009. Dat Uitvoeringsplan gaat over drie geprioriteerde waterlichamen onder de Kaderrichtlijn Water (KRW), namelijk 'Reeuwijkse Plassen', 'Plas Broekvelden-Vettenbroek' en 'Steinweidegebied'. Doel van het uitvoeringsplan is invulling geven aan de vereisten van de KRW voor het Reeuwijkse plassen gebied en omgeving. De belasting van de Reeuwijkse Plassen met gebiedsvreemd water wordt teruggebracht. Een van de onderdelen van het Uitvoeringsplan is het project 'Afkoppelen Stein-Noord'.

Doel van het project 'Afkoppelen Stein-Noord' is om geen water uit de Reeuwijkse Plassen meer naar Stein-Noord te laten pompen. Op dit moment wordt jaarlijks gemiddeld 300.000 m³ water aan de Reeuwijkse Plassen onttrokken voor het op peil houden van de hoger gelegen polder Stein-Noord. Door het realiseren van een nieuwe watertoevoer voor polder Stein-Noord kan de onttrekking van water aan de Reeuwijkse Plassen stoppen.

Het project 'Afkoppelen Stein-Noord' bestaat uit een verzameling deelmaatregelen. In dit projectplan worden enkele van deze deelmaatregelen beschreven (niet alle deelmaatregelen binnen dit project zijn vergunningplichtig en tevens zijn enkele deelmaatregelen nog niet definitief ingevuld). Het gaat om de volgende deelmaatregelen:

1. Het realiseren van een nieuwe inlaat in polder Oukoop voor het inlaten van water vanaf de Enkele Wiericke (nieuwe locatie nog niet definitief vastgesteld);
2. Het inrichten van een aanvoerrote van water vanaf de Enkele Wiericke door polder Oukoop naar het opvoergemaal Roggeboek (verbreden sloot);
3. Het optimaliseren van een bestaande aanvoerrote voor de lintbebouwingsloot ten zuiden van Twaalfmorgen (en het hoogwatergedeelte van polder Stein-Noord dat deel uitmaakt van het peilvak Twaalfmorgen – 31F) vanuit Goudse Hout.

0.2 Waarom een projectplan?

Dit plan geeft informatie over het ontwerp van de maatregel en de wijze waarop het wordt uitgevoerd. De Waterwet schrijft voor dat bij de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk (in dit geval de verbreding van de watergang, het verplaatsen van dammen, het verwijderen van een dam, het verruimen van duikers, het plaatsen van peilscheidingen en de aanleg van de nieuwe inlaat in de boezemkade van de Enkele Wiericke door of vanwege de beheerder (in dit geval Hoogheemraadschap Rijnland) een projectplan wordt opgesteld (artikel 5.4, eerste lid). Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient het projectplan tenminste de volgende onderdelen te bevatten:

1. een beschrijving van het werk;
2. de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd;
3. een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen voortvloeiend uit de uitvoering van het werk.

Het ontwerp-projectplan wordt ter inzage gelegd, zodat belanghebbenden de mogelijkheid hebben hiervan kennis te nemen en hun zienswijzen in te brengen.

0.3 Leeswijzer

Dit projectplan dient gelezen te worden als een overzicht van maatregelen, die binnen de formele verantwoordelijkheden en het staande beleid van Rijnland genomen moeten worden om het project 'Afkoppelen Stein-Noord' te realiseren. Bovendien geeft het projectplan inzicht in de consequenties van deze maatregelen voor derden.

In hoofdstuk 1 is de projectlocatie weergegeven. In dit hoofdstuk is ook de aanleiding van dit project en de doelstelling van het project uiteengezet. In hoofdstuk 2 zijn de kaders van het project beschreven (wetten, beleid, regelingen), waaraan de maatregelen die binnen het project worden genomen, moeten worden getoetst. In hoofdstuk 3 worden de maatregelen van het project en de documenten waarop het projectplan gebaseerd is, beschreven. In hoofdstuk 4 komt de wijze van uitvoering aan bod. Hoofdstuk 5 gaat in op de financiële consequenties voor de betrokken partijen. Het toekomstige beheer en onderhoud van het projectgebied wordt in hoofdstuk 6 beschreven. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de procedure die gevolgd wordt om het projectplan vast te stellen.

Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de procedure die wordt gevolgd om het projectplan vast te stellen.

1. Wetten, regels en kader

1.1 Europees beleid

1.1.1 Kaderrichtlijn Water

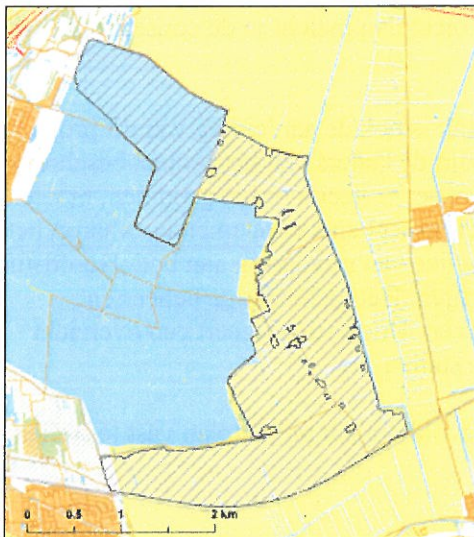
De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die sinds 2000 van kracht is met betrekking tot het waterbeheer in Europa. Het schrijft onder andere voor dat de waterkwaliteit van de Europese wateren vanaf 2015 aan bepaalde eisen moet voldoen. Nederland heeft echter gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het bereiken van de doelen uit te stellen tot 2027.

De KRW heeft betrekking op de bescherming van oppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater. De richtlijn heeft tot doel:

- a. de kwaliteit van de aquatische ecosystemen te beschermen en te verbeteren;
- b. bevorderen van duurzaam gebruik van water, op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn;
- c. verschaffen van een verhoogde bescherming en verbetering van het aquatische milieu, onder andere door specifieke maatregelen voor de progressieve vermindering van lozingen, emissies en verliezen van prioritaire stoffen en door het stopzetten of geleidelijk beëindigen van lozingen, emissies of verliezen van prioritaire gevaarlijke stoffen;
- d. zorgen voor de progressieve vermindering van de verontreiniging van grondwater en verdere verontreiniging hiervan wordt voorkomen;
- e. bijdragen aan afzwakking van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte.

Dit project 'Afkoppelen Stein-Noord' is een van de maatregelen die Rijnland treft om de Reeuwijkse Plassen aan de doelstellingen van de KRW te laten voldoen.

1.1.2 Natura 2000

Figuur 2-1: Natura 2000 Reeuwijkse plassen

Het noordelijke deel van de Reeuwijkse Plassen en een aantal aangrenzende polders zijn aangewezen als Natura 2000 gebied (104 "Broekvelden en Vettenbroek & Polder Stein"; zie figuur 2-1). Natura 2000-gebieden zijn gebieden of wateren met hoge natuurwaarden die internationale bescherming genieten. Het betreft de gebieden die zijn aangewezen onder de Vogel- en/of de Habitatrichtlijn.

Het plangebied van het project 'Afkoppelen Stein-Noord' valt eveneens binnen dit Natura 2000-gebied.

Om de flora en fauna te beschermen, is een ontheffing flora en fauna aangevraagd bij de Dienst Regelingen en zal worden gewerkt volgens de gedragscode van de waterschappen en daaruit voortvloeiende, bijgevoegde, werkprotocollen flora en fauna.

De maatregelen zijn bovendien onderdeel van de integrale aanpak van het hele Plassengebied en de aangrenzende polders dat binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied ligt. Het project draagt direct bij aan het behalen van de doelstelling om de komende jaren een schakering van heldere naar troebele veenplassen te realiseren. Daarmee draagt het project bij aan het herstel van de natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

1.2 Provinciaal beleid

1.2.1 Provinciale structuurvisie “Visie op Zuid-Holland”

In de provinciale structuurvisie “Visie op Zuid-Holland” beschrijft de provincie Zuid-Holland haar ruimtelijke doelstellingen en provinciale belangen (structuurvisie), stelt zij regels aan ruimtelijke ontwikkelingen (verordening) en geeft zij aan wat nodig is om dit te realiseren (uitvoeringsagenda). De Visie op Zuid-Holland is in juli 2010 in de plaats gekomen van de 4 streekplannen en de Nota Regels voor Ruimte.

Plassenlandschap

In de structuurvisie zijn de Reeuwijkse Plassen opgenomen als onderdeel van het plassenlandschap. Dit is een waterrijk, halfbesloten landschap, bestaande uit waterplassen, riet en moeras en cultuurhistorisch waardevolle veenontginningen. De structuur van de ontginning is vaak nog herkenbaar. Dorpsontwikkeling vindt plaats in langgerekte linten, omsloten door water.

Gouwe Wiericke

Het projectgebied maakt deel uit van de Gouwe Wiericke, onderdeel van de Groene Ruggengraat (een robuuste ecologische verbindingszone in Westelijk Nederland). Dit gebied bestaat uit veenweidelandschap met een markante droogmakerij en plassen- en moerassenlandschap. Water komt in verschillende vormen en functies voor en vormt een belangrijke kwaliteit en uitgangspunt bij veranderingen.

Topgebied cultureel erfgoed

In Zuid-Holland zijn 16 gebieden, waaronder de Reeuwijkse Plassen, benoemd tot Topgebied cultureel erfgoed. Het gaat om gebieden of structuren met een gave cultuurhistorische samenhang, met betrekking tot archeologie, landschapshistorie en nederzettingen. Dit betreft bijvoorbeeld gebied specifieke ontginningspatronen, bebouwingslinten en afzonderlijke bouwwerken als molens en historische boerderijen. De bescherming in topgebieden richt zich op de continuïteit van het karakter, door behoud en versterking van de structuur. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, binnen randvoorwaarden vanuit cultuurhistorie. Voor de topgebieden zijn regioprofielen cultuurhistorie opgesteld, die concreet de cultuurhistorische waarden beschrijven en kwalitatieve richtlijnen bevatten voor ruimtelijke ontwikkeling en de omgang met deze waarden.

Het project 'Afkoppelen Stein-Noord' draagt bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit van de Reeuwijkse Plassen en daarmee aan de kwaliteit van het hele Plassengebied. Het project past daardoor binnen het beleid van de ‘Visie op Zuid-Holland’ en draagt bij aan het behalen van daarin gestelde doelstellingen.

1.3 Rijnlands beleid

Bij de realisatie van het project 'Afkoppelen Stein-Noord' is het volgende beleid relevant:

- Keur 2009;
- Beleidsregel 7 'Kunstwerken' (vastgesteld op 10 mei 2011);
- Beleidsregel 9 'Aanleg nieuwe oppervlaktewateren / inrichting watersystemen' (vastgesteld op 10 mei 2011);
- Nota Waterkeringen 'Zicht op veilige keringen', deel II Beleidsregels.

De betreffende beleidstukken zijn van invloed geweest op de gemaakte keuzes met betrekking tot het ontwerp. Binnen het project wordt er niet afgeweken van het Rijnlandse beleid, zoals verwoord in bijvoorbeeld de Keur 2009, de beleidsregels en de algemene regels.

1.3.1 Keur 2009

De Keur is een juridisch document waarin is vastgelegd wat zonder vergunning niet is toegestaan in, op en rond water, dijken, gemalen, enzovoort. In de Keur (art 4.4) is ook vastgelegd dat de in de Keur opgenomen verboden niet van toepassing zijn voor handelingen van het hoogheemraadschap. In de Waterwet (art. 5.4) is geregeld dat in plaats van een vergunning op grond van de Keur, een projectplan op grond van de Waterwet opgesteld dient te worden voor werken in, op of bij waterstaatswerken.

1.3.2 Beleids- en Algemene Regels

De beleids- en algemene regels voor Rijnland vormen het uitgangspunt bij het uitvoeren van werken. Beleidsregels vormen een toetsingskader bij vergunningverlening, algemene regels formuleren voorwaarden waarbinnen zonder vergunning werken mogen worden uitgevoerd. Voor dit project geldt dat met name beleidsregel 7 (Kunstwerken) en 9 (Aanleg nieuwe oppervlaktewateren / inrichting watersystemen) als vertrekpunt genomen moeten worden.

In beleidsregel 7 zijn een aantal voorwaarden gegeven voor de aanleg van nieuwe (kunst)werken in de kernzone van oppervlaktewateren: zoals meerpalen, duikers, steigers, insteekhavens en aquaducten.

Het doel van beleidsregel 9 is de functie van het oppervlaktewater als onderdeel van het totale waterhuishoudkundige systeem te beschermen. Belangrijke aspecten daarbij zijn het in stand houden van de doorstroming en bergingscapaciteit, het garanderen van een goede ecologische toestand en het waarborgen van normale onderhoudsmogelijkheden. In de beleidsregel is een aantal voorwaarden opgenomen om dit te bewerkstelligen.

Het ontwerp van de deelmaatregelen binnen het project voldoet aan bovengenoemde randvoorwaarden en past daardoor binnen de uitgangspunten van beleidsregels 7 en 9.

1.3.3 Nota Waterkeringen 'Zicht op veilige keringen', deel II Beleidsregels

Om veiligheid te bieden tegen overstromingen heeft Rijnland de Keur met gebods- en verbodsbepalingen. In aanvulling op de Keur maakt Rijnland beleid over hoe om te gaan met deze bepalingen in de praktijk. Het waterkeringenbeleid van Rijnland is vastgelegd in de Nota Waterkeringen. De legger definieert verschillende zones: de kernzone, de beschermingszone, de buitenbeschermingszone en het profiel van vrije ruimte waarbij staat beschreven wat wel of juist niet is toegestaan.

Het realiseren van een nieuwe inlaat in polder Oukoop voor het inlaten van water vanaf de Enkele Wiericke geschiedt in een boezemwaterkering. Aan het ontwerp en de aanleg van deze inlaat zijn

daarom voorschriften verbonden. Het ontwerp van de inlaat, zoals beschreven in dit projectplan, voldoet aan de beleidsregels binnen de Nota Waterkeringen.

1.4 Gemeentelijk beleid

1.4.1 Structuurvisie Reeuwijk 2009

In de gemeentelijke structuurvisie worden de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Reeuwijk tot 2015 aangegeven. Voor het projectgebied relevante beleidslijnen zijn:

- Het beleid richt zich op het behoud en het versterken van de kwaliteiten van het landschap, de water- en bodemkwaliteit en een duurzame landbouw en van cultuurhistorische elementen;
- Landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden dienen behouden te blijven en zijn leidend voor ruimtelijke ontwikkelingen;
- Herstel van de waterkwaliteit.

Het project 'Afkoppelen Stein-Noord' draagt bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit van de Reeuwijkse Plassen en daarmee aan de kwaliteit van het hele Plassengebied. Het project past daardoor binnen het beleid uit de gemeentelijke structuurvisie.

1.4.2 Gebiedsvisie Plassengebied 2009

Voor de Reeuwijkse plassen en het direct aangrenzende veenweidegebied moet een nieuw bestemmingsplan worden gemaakt. In het kader van de voorbereiding daarvan is de Gebiedsvisie Plassengebied opgesteld. Hiermee wordt een eenduidig onderlegger voor het op te stellen bestemmingsplan vastgelegd.

Voor de toekomst van het Plassengebied staan in de gebiedsvisie het behoud, bescherming en waar nodig actieve ontwikkeling van natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden centraal, in samenhang met behoud en ontwikkeling van een hoogwaardig woon- en recreatiegebied. Nader uitgewerkt worden onder andere de volgende doelen nagestreefd:

- Verbetering van de waterkwaliteit en versterking van het watersysteem: voldaan wordt aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water en de eisen van een veerkrachtig en duurzaam watersysteem;
- Vergroting van de biodiversiteit van de plassen en veenweiden: de kenmerkende flora en fauna van de veenplassen zijn aanwezig;
- De aanleg en duurzaam beheer van oevers, landtongen en eilanden waarmee het kenmerkende beeld en de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Plassengebied worden behouden en deels teruggebracht;
- Ontwikkeling van de veenweidepolders en de achterste plassen als een herkenbare schakel in de Groene Ruggengraat, waar kenmerkende natuur- en landschapswaarden voor recreanten en bewoners zichtbaar aanwezig en waarneembaar zijn.

Het project 'Afkoppelen Stein-Noord' draagt bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de gebiedsvisie.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan (Polder Oukoop en Negenviertel) is binnen dit project een omgevingsvergunning nodig voor o.a. het verruimen van aanwezige waterlopen (art. 6.3.1 onder f) en het aanleggen van dammen (art. 6.3.1 onder i). Hiertoe wordt een omgevingsvergunning aangevraagd bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

2. Project beschrijving

2.1 Eisen en randvoorwaarden

De randvoorwaarden (eisen) voor het project zijn:

- Het ontwerp van de constructies en watergangen voldoet aan het programma van eisen van Rijnland;
- Het project voldoet aan Rijnlands beleid;
- Het project voldoet aan landelijke wetgeving (o.a. Flora en Fauna wet);
- Op 15 maart 2014 is het project technisch gereed;
- Ontwerp en aanleg gebeurt in afstemming met de betrokken eigenaren;
- Rijnlandse normen voor materiaalgebruik worden gevolgd;
- Rijnland gaat de nieuwe hoofdwatergangen onderhouden. De aangepaste (verruimen duikers) en verplaatste dammen en aangelegde duikers worden na de uitvoering van de werkzaamheden aan de grondeigenaren overgedragen;
- Voor het realiseren van een nieuwe inlaat in polder Oukoop, vanuit de Enkele Wiericke, wordt een separaat projectplan opgesteld, omdat de locatie vooralsnog niet definitief is.

2.2 Uitgevoerde onderzoeken en achtergronddocumenten

Om tot een voorkeursroute te komen zijn in een eerder stadium in overleg met ingelanden o.a. Staatsbosbeheer en een aantal particulieren mogelijke aanvoerroutes voor water vanuit de Enkele Wiericke naar gemaal Roggebroek in polder Stein-Noord schematisch uitgewerkt en tegen elkaar afgewogen. Een belangrijk argument voor de gemaakte keuze van het in dit projectplan beschreven voorkeursalternatief is de optimalisatie van de waterkwaliteit door te kiezen voor een ‘zo lang mogelijk’ traject. Van dit proces is een memo opgesteld (keuzedocument aanvoerroute (11.60648)). Daarnaast zijn de volgende onderzoek uitgevoerd om de mogelijke effecten van de uit te voeren werkzaamheden te bepalen.

- Waterbodemonderzoek (Rapportage verkennend waterbodemonderzoek (augustus 2009));
- Flora en Fauna rapportage (Flora- en faunawetaspecten t.a.v. werkzaamheden polder Oukoop en Negenviertel (28 augustus 2012));
- Bureaustudie naar aanwezige archeologische en cultuurhistorische waarden (Archeologische rapporten Oranjewoud 2012/87 (9 juli 2012));
- NGE onderzoek (niet gesprongen explosieven).

Tot slot zal een veldinventarisatie worden uitgevoerd om het huidige beeld vast te leggen.

Onderstaand zijn de conclusies uit opgesomde onderzoeken en toetsen opgesomd.

- **Waterbodemonderzoek**

Uit het waterbodemonderzoek is naar voren gekomen dat de kwaliteit van het slib in de in de te verbreden sloten geschikt is voor verspreiding op aangrenzend perceel.

- **Flora en fauna onderzoek**

Uit het flora en fauna onderzoek is naar voren gekomen dat ter plaatse van de geplande werkzaamheden enkele beschermde soorten kunnen voorkomen/voorkomen. Hiervoor is een ontheffingsaanvraag opgesteld en ingediend.

- Archeologie en cultuurhistorie

In het gebied is een archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek en na overleg met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is geconcludeerd dat er voor de werkzaamheden geen maatregelen noodzakelijk zijn.

- NGE

Voor het gebied is een historisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat alleen een strook langs de spoorlijn Gouda-Utrecht potentieel verdacht is. Met het onderzoeksbureau is projectspecifiek gekeken naar de geplande activiteiten/ingreep en de daaraan verbonden risico's in dat gebied en is geconcludeerd dat ten behoeve van de in dit document beschreven werkzaamheden geen nader onderzoek naar explosieven dient te worden uitgevoerd.

2.3 Aanpassingen van waterstaatswerken

Voorliggend projectplan omvat globaal de volgende werkzaamheden c.q. aanpassingen die aan het waterstaatwerk worden uitgevoerd:

- het verbreden van watergangen in de polder Oukoop en Lang Roggebroek en verlenen status hoofdwatgang;
- het verruimen van duikers, het verplaatsen van dammen, het verwijderen van duikers in dammen en het plaatsen van peilscheidingen;
- de aanleg van een opvoerpomp bij Gemaal Roggebroek naar de zuidelijke sloot van polder Twaalfmorgen;
- het instellen van de peilgebiedsgrenzen volgens het vigerende peilbesluit aan de westzijde van Stein-Noord door het plaatsen van peilscheidingen en het verwijderen van een gronddam.

Hieronder volgt een nadere toelichting op het ontwerp. Tussen haakjes is bij elke deelmaatregel de locatie aangegeven waar de werkzaamheden plaats zullen vinden. Deze zijn terug te vinden in de tekeningen opgenomen in bijlage 2. De nieuwe indeling van de peilvakken is eveneens opgenomen in deze bijlage.

2.3.1 Aanleg aanvoerroute polder Oukoop

Aanleg duiker onder Oukoopsedijk (locatie 5)

De werkzaamheden bestaan uit de aanleg van een stalen duiker met een diameter van 660 mm met oeverbescherming (damwand) langs beide zijden.

Vervangen bestaande duiker door nieuwe duiker (locatie 6)

De werkzaamheden bestaan uit de vervanging van de bestaande duiker (660 mm) door een duiker met een diameter van 1000 mm met damwand langs beide zijden.

Verbreden watgang (locatie 7)

De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van de watgang van de Prinsendijk tot de Oukoopsekade naar een bovenbreedte van 5 meter, een waterdiepte van 0,80 m en een onder- en bovenwatertalud van 1:2.

Aanleg duiker rond 1000 mm onder Oukoopsekade (locatie 8)

De werkzaamheden bestaan uit de aanleg van een duiker met een diameter van 1000 mm met damwand langs beide zijden.

Plaatsen peilscheiding (locatie 9)

De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een gronddam.

Verwijderen duiker en verplaatsen dam (locatie 10)

De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van een duiker en verplaatsen van de dam.

Verwijderen dam met duiker (locatie 11)

De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van een dam met de daarin gelegen duiker.

De hierboven beschreven peilscheidingen zullen vooralsnog alleen worden voorbereid. Dit houdt in dat de te plaatsen gronddammen (als toekomstige peilscheiding) nog worden voorzien van duikers om het huidige systeem in tact te laten tot alle benodigdheden (de inlaat vanuit de Enkele Wiericke) zijn gerealiseerd en de nieuwe peilsituatie daadwerkelijk in gebruik genomen kan worden.

2.3.2 Optimaliseren aanvoerroute gemaal Roggebroek en afkoppeling Stein-Noord

Plaatsen peilscheiding met opvoerpomp (locatie 12)

De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een gronddam met een opvoerpomp naar de wegsloot van de polder Twaalfmorgen. De capaciteit van deze opvoerpomp zal 0,75 m³ per minuut bedragen. Onder de weg wordt een persleiding gelegd. De pomp zal visvriendelijk worden uitgevoerd. De pomp wordt geplaatst in een instroombak van 1 meter breed en wordt voorzien van een krooshek. De elektriciteitsvoorziening vindt plaats vanuit het gemaal Roggebroek. Achter het krooshek en aan de uitstroomzijde van de pomp wordt een drukopnemer geplaatst.

Verbreden watergang (locatie 13)

De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van de watergangen van de Oukoopsekade tot de Twaalfmorgen naar een bovenbreedte van 5 meter, een waterdiepte van 0,75 m en een onder- en bovenwatertalud van 1:2.

2.3.3 Werkzaamheden aan de westzijde van polder Stein-Noord

Plaatsen 3 peilscheidingen aan westzijde Stein-Noord (locatie 14, 15 en 16)

De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een gronddam.

Verwijderen dam in spoorloot (locatie 17)

De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van een dam en de sloot wordt doorgetrokken.

2.4 Planning en fasering

De uitvoering staat gepland voor de 2^e helft van 2013. De verwachte duur van de werkzaamheden bedraagt circa 3 maanden, dit is exclusief de onderhoudperiode van 1 jaar.

Vanwege de toegekende Nota Ruimte subsidie zijn er randvoorwaarden gesteld aan de einddatum voor de fysieke oplevering van het projectresultaat: dit is op 15 oktober 2014.

2.5 Technische uitvoering

Bij de aanleg van alle constructies en het grondwerk zullen materialen en grond van en naar het werkgebied worden aan- en afgevoerd. Gezien de kwetsbaarheid van het gebied en de in het gebied liggende wegen dient het transport en de op- en overslag van de materialen zo veel mogelijk beperkt te blijven.

Tijdens de uitvoering zal de aannemer vrij baan moeten geven voor bestemmingsverkeer en hulpdiensten zoals brandweer, ziekenauto e.d.

Bij het opstellen van het contract (bestek) wordt zorgvuldig omgegaan met het toestaan van transport in het gebied. Vervoer over de weg dient beperkt te blijven tot kleinere voertuigen (beperking in aslast en voertuigbreedte). In verband met overlast en verstoring van de rust wordt alleen op werkdagen overdag gewerkt en dienen vervoersbewegingen tot een minimum beperkt te blijven.

Met de gemeente zal worden afgestemd hoe om te gaan met het opbreken van de Oukoopsedijk ten behoeve van de plaatsing van de duiker. De overige werkzaamheden hoeven de normale toegang tot het gebied niet te belemmeren.

2.6 Vergunningen, ontheffingen

Naast het projectplan Waterwet zijn voor dit project de volgende vergunningen en ontheffingen aan de orde:

- Ontheffing flora en fauna is reeds aangevraagd;
- Omgevingsvergunning voor activiteit bouw.

Van de Provincie Zuid-Holland is geen ontheffing nodig in het kader van de provinciale wegenverordening. Op grond van Waterwet artikel 5.10 is geen omgevingsvergunning voor de aanlegactiviteit.

2.7 Consequenties voor derden en (eventuele) compenserende maatregelen

Uitvoering van dit project heeft directe gevolgen voor derden. Effecten tijdens en na de aanleg, geldend voor verschillende aspecten, zijn in deze paragraaf behandeld. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt geprobeerd om overlast zo veel mogelijk te voorkomen of, als dit niet anders kan, te beperken.

2.7.1 Uitvoeringsmaatregelen

Er worden tijdens de uitvoering maatregelen genomen om nadelige effecten (zoals geluidsoverlast, verkeershinder e.d.) zoveel als mogelijk te beperken. De werkzaamheden vinden overdag plaats en niet in het weekeinde of tijdens feestdagen.

Voorafgaand aan het werk wordt de huidige staat en situatie opgenomen van zowel de toegangswegen van en naar de werkterreinen als van en naar eventuele depotlocaties. Nabij de werklocaties zijn geen gebouwen en/of opstellen aanwezig zodat hiervoor geen aanvullende maatregelen worden getroffen. Na afronding van de werkzaamheden wordt de situatie teruggebracht in de oorspronkelijke situatie.

2.7.2 Grondverwerving

Ten behoeve van het verbreden van watergangen is het noodzakelijk om gronden van derden te gebruiken. Hieraan zal een privaatrechtelijke overeenkomst ten grondslag liggen. Voor zover nog niet gerealiseerd middels erfdienstbaarheid, kan dit worden gerealiseerd door verwerving van de betreffende gronden, maar ook door een vergoeding voor het gebruik van de gronden. Het betreft de locaties 7 en 13.

2.7.3 Flora en Fauna

Er wordt gewerkt volgens de werkprotocollen Flora- en faunawet van Rijnland, waardoor er geen schadelijke effecten zijn voor alle voorkomende soorten. In die werkprotocollen staat hoe in de

praktijk moet worden omgegaan met de Flora- en Faunawet en de daarin opgenomen zorgplicht. Aanvullend daarop worden indien nodig toegesneden ecologische werkprotocollen gevolgd bij de uitvoering. Deze maatregelen, zoals het wegvangen van diersoorten en het gefaseerd werken, zorgen voor geen nadelige effecten op de flora en fauna, zodat er geen ontheffing nodig is.

Voortkomend uit de Natuurtoets wordt het volgende geconcludeerd:

- In het projectgebied is onderzoek verricht naar de voorkomende soortgroepen (vleermuizen, amfibieën, etc.). Naar aanleiding hiervan is een ontheffing ex. art 75 Flora- en faunawet aangevraagd in verband met de aanwezigheid van de waterspitsmuis, bittervoorn, gestreepte waterroofkever en ringslang (tabel 3-soorten), kleine modderkruiper en rivierdonderpad (tabel 2-soorten).
- Voor alle beschermde soorten geldt een zogenaamde algemene zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden, zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. Deze werkmethode is uitgewerkt in het bovengenoemde werkprotocol Flora- en faunawet. Middels het treffen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten voorkomen.

In de uitvoeringsplanning wordt rekening gehouden met het:

Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk.

Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, bijvoorbeeld bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen worden verwijderd, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen. Zie verder de werkprotocollen in bijlage 3.

2.7.4 Kabels en leidingen

Voor de werkzaamheden is het noodzakelijk inzicht te hebben in de aanwezige kabels en leidingen, zodat hier in het ontwerp rekening mee gehouden kan worden. Door middel van een KLIC-melding wordt door de aannemer inzicht verkregen in de aanwezige kabels en leidingen in het projectgebied. Deze gegevens worden samengevoegd tot een tekening. De gegevens zijn op coördinaten per leidingsoort en belanghebbende partij ingetekend. De gedane KLIC-melding is een momentopname, zodat de betrouwbaarheid van de gegevens afhangt van de mate van actualiteit. De kabels en leidingbeheerders zijn geïnformeerd over de werkzaamheden. Nadere afstemming vindt plaats over de eventueel te treffen maatregelen, voorzieningen en/of aanpassingen. Naar verwachting zijn deze beperkt van aard.

2.7.5 Archeologie en cultuurhistorische waarden

De archeologische en cultuurhistorische waarden binnen het projectgebied zijn onderdeel van de omgevingsvergunning.

2.7.6 Explosieven

Op basis van uitgevoerd bureauonderzoek worden er binnen het projectgebied geen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog verwacht.

2.8 Legger

De maatregelen worden opgenomen in de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten; in de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals gemalen, sluizen, stuwen, duikers en bruggen. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Ook wordt de onderhoudsplicht van Rijnland vastgelegd. Dit wordt meegenomen bij een volgende leggerwijziging. Omdat er veel tijd kan zitten tussen het ondertekenen van het contract en het formeel wijzigen van de legger, verricht Rijnland reeds het onderhoud aan de werken vooruitlopend op de werkelijke leggerwijziging.

3. Financiële verantwoordelijkheden

Nadeelcompensatieregeling

Indien de grondeigenaren ten gevolge van voornoemde werkzaamheden schade lijden, kan bij het Hoogheemraadschap een verzoek tot schadevergoeding worden ingediend. Dit verzoek zal worden afgehandeld met inachtneming van de Verordening Schadevergoeding Rijnland 2012.

Rijnland geeft conform de toelichting op de Waterwet de voorkeur aan technisch compenserende maatregelen in plaats van financiële vergoeding. Dit betekent dat schade zoveel mogelijk wordt voorkomen of hersteld door het hoogheemraadschap. Rijnland kan ook, op basis van een door een externe deskundige uitgevoerde taxatie, een financiële aanbod doen voor tegemoetkoming in de kosten. Op deze manier wordt een minnelijke vergoeding ('meewerkvergoeding') geboden.

4. Beheer en onderhoud watergang en groenvoorziening

Na realisatie van het project wordt het beheer en onderhoud overgedragen aan afdeling Bedrijfsvoering Watersystemen van Rijnland.

5. Besluitvorming en procedure

5.1 Communicatie

Voor dit project is een actorenanalyse uitgevoerd, waarin de verschillende belanghebbenden (overheden, burgers, bedrijven of maatschappelijke organisaties) en hun belangen zijn geïdentificeerd en geanalyseerd.

Naar aanleiding hiervan is een communicatieplan voor de ontwerpfasen opgesteld. Op basis van dit communicatieplan is met diverse belanghebbenden gecommuniceerd:

- Er zijn een tweetal persoonlijke gesprekken gevoerd met eigenaren van grond en/of gebouwen binnen het projectgebied. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden in januari 2012 waarbij de ontwerpvarianten zijn doorgenomen. In december 2012 zijn de definitieve ontwerpen voorgelegd en zo nodig besproken met de perceelseigenaren.
- De diverse beheerders van kabel- en leidingen in het projectgebied worden zo nodig door de aannemer geïnformeerd.

De betrokken partijen worden onderverdeeld in:

- Particuliere grondeigenaren (en evt. huurders / pachters);
- Gemeente Bodegraven-Reeuwijk;
- Provincie Zuid-Holland;
- Nutsbedrijven.

Gedurende de uitvoering zal de aannemer zijn werkzaamheden afstemmen met de bewoners en eigenaren van de belendende percelen. De bereikbaarheid van de woningen en percelen dient te worden gewaarborgd, evenals de bedrijfsvoering van de betrokken agrariërs (ophalen van melk, levering van veevoeder, etc.). De tijdens de gesprekken gemaakte en schriftelijk vastgelegde afspraken dienen door de aannemer te worden nageleefd.

5.2 Inspraakprocedure

Met dit projectplan wordt de inspraakprocedure conform de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)) gevolgd. In een later stadium wordt de ontwerpplanning vastgesteld.

Verloop procedure:

- Ontwerp-projectplan wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur van Rijnland (college van dijkgraaf en hoogheemraden).
- Ontwerp-projectplan wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd : belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen.
- Rijnland stelt een nota van beantwoording op om aan te geven hoe wordt omgegaan met de ingediende zienswijzen. Het ontwerp-projectplan wordt indien nodig naar aanleiding hiervan aangepast.
- Het definitieve projectplan wordt door het algemene bestuur van Rijnland vastgesteld.
- Mogelijkheid tot beroep bij de rechtbank (uitsluitend voor degenen die zienswijzen hebben ingediend).

5.3 Mededelingen over de procedure

Ontwerp-projectplan

Het ontwerp-projectplan wordt voorbereid conform het gestelde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit ontwerp-projectplan ligt gedurende zes weken ter inzage. Belanghebbenden kunnen bij het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden, Postbus 156, 2300 AD te Leiden, naar keuze schriftelijk of mondeling hun zienswijze over dit ontwerp naar voren brengen. De termijn voor

het naar voren brengen van zienswijzen bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag waarop dit ontwerp ter inzage is gelegd. Van hetgeen mondeling naar voren is gebracht wordt een verslag gemaakt. Na het opstellen van een nota van beantwoording, waarin staat aangegeven hoe wordt omgegaan met de ontvangen zienswijzen en de eventuele aanpassing(en) van het ontwerp-projectplan, wordt het projectplan vastgesteld door de Verenigde Vergadering.

Vastgesteld projectplan

De voorbereiding van het projectplan heeft conform het gestelde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) plaatsgevonden. Op grond van de Awb kunnen belanghebbenden gedurende een periode van zes weken vanaf de dag na bekendmaking beroep instellen bij de rechtbank. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van dit projectplan naar voren heeft gebracht.

Het beroepschrift moet worden gericht aan de rechtbank 's-Gravenhage, Postbus 20302, 2500 EH te 's-Gravenhage, onder overlegging van een afschrift van het projectplan. Voor de behandeling van het beroepschrift is griffierecht verschuldigd.

Dit projectplan treedt in werking na bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 van de Awb schorst het beroep de werking van dit projectplan niet. Gelet hierop kan, indien tegen dit projectplan beroep wordt ingesteld, gedurende de beroepstermijn tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de sector bestuursrecht van de rechtbank te 's-Gravenhage. Voor het treffen van een voorlopige voorziening is eveneens griffierecht verschuldigd.

Bij de voornoemde rechtbank kan ook via de digitale weg beroep worden ingesteld of verzocht worden om een voorlopige voorziening. Dit is mogelijk via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuur>. Hiervoor dient men te beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Op de genoemde site worden de precieze voorwaarden vermeld.

Bijlage 1.

<i>Aanleghoogte</i>	Kruinhoogte van de dijk onmiddellijk na aanleg.
<i>Beheer</i>	Het geheel van activiteiten dat noodzakelijk is om te waarborgen dat de functies van de waterkering blijven voldoen aan de daarvoor vastgestelde eisen en normen.
<i>Beheersgebied</i>	In de legger gespecificeerd areaal, dat als waterkering wordt aangemerkt en door de waterkeringbeheerder wordt beheerd.
<i>Berm</i>	Extra verbreding van de dijk om het dijklichaam extra steun te bieden.
<i>Beschoeiing</i>	Wand bestemd om grond te keren.
<i>Binnendijks</i>	De bewoonde zijde of polderzijde van de dijk.
<i>Binnentalud</i>	Hellend vlak van het dijklichaam aan de binnendijkse zijde van de dijk.
<i>Boezem</i>	Het geheel van (van nature stilstaande) met elkaar verbonden watergangen die van het buitenwater zijn afgesloten, waarop water uit laag gelegen polders wordt uitgeslagen en/of waaruit water op laag gelegen polders wordt afgelaten en van waaruit het water kan worden uitgeslagen of geloosd naar het buitenwater.
<i>Boezempeil</i>	Waterstand in boezem.
<i>Boezemwaterkering</i>	Een langs een boezem gelegen grondlichaam, dat enerzijds de lager gelegen poldergebieden beschermt tegen hoger liggend boezemwater en anderzijds de boezem in stand houdt.
<i>Buitendijks</i>	De kerende of de waterzijde van de dijk.
<i>Buitengewoon Onderhoud</i>	Ook vaak "groot" onderhoud genoemd: Onderhoudswerkzaamheden van constructieve aard, zoals vervanging en reconstructie en voor waterkeringen ook ophoging en herstel van door verzakking ontstane scheuren en gaten.
<i>Buitentalud</i>	Hellend vlak van het dijklichaam aan de kerende zijde.
<i>Compartimenteren</i>	Onderverdelen en scheiden van watergangen.
<i>Compenserende Maatregel</i>	Maatregel die gericht is op het vervangen van waarden die verloren gaan.
<i>Damwand</i>	Grondkerende constructie, die bestaat uit een verticaal in de grond geplaatste wand.
<i>Dijk</i>	Waterkerend grondlichaam.
<i>Erosie</i>	Afslijting door de invloed van het water op het dijklichaam.

<i>Fauna</i>	Dieren
<i>Flora</i>	Planten
<i>Gewoon onderhoud</i>	Ingrepen zoals maaien, schonen, baggeren, snoeien, materiaal en vuil verwijderen en reparaties van schade veroorzaakt door bijvoorbeeld dieren en mensen.
<i>Keur</i>	Verordening van het hoogheemraadschap, waarin gebods- en verbodsbepalingen zijn opgenomen en waarvan de naleving door sancties kan worden afgedwongen.
<i>Kruin</i>	Het bovenste gedeelte van een dijk.
<i>Kruinhoogte</i>	Niveau of hoogte van de waterkering.
<i>Kwel</i>	Uittreden van grondwater onder invloed van een waterstandsverschil.
LNCA	Landschap, Natuur, Cultuur en Archeologie.
<i>Mitigerende maatregel</i>	Verzachtende effectbeperkende maatregel.
<i>Oeverconstructie</i>	Grondkerende constructie ter instandhouding van de gronden gelegen aan de waterloop.
<i>Onderhoud</i>	Het in stand houden van waterkeringen in overeenstemming met de oorspronkelijke of in de legger bepaalde richting, vorm, afmeting en constructie en het vrijhouden daarvan van vuil en overmatige plantengroei. Zie ook buitengewoon en gewoon onderhoud .
<i>Polder</i>	Op de boezem uitslaand of lozend gebied met geregelde waterstand.
<i>Regionale keringen</i>	Niet-primaire waterkering. welke niet-primaire waterkeringen worden aangemerkt als regionale kering en aan welke criteria de regionale keringen dienen te voldoen.
<i>Talud</i>	Hellend vlak van een dijklichaam.
<i>Teen</i>	De lijn die overeenkomt met de snijlijn van het waterkeringstalud met het horizontaal gelegen maaiveld dan wel met de bodem van het aangrenzende water.
<i>Waterhuishouding</i>	Natuurlijke of kunstmatige wijze waarop het aan- en afvoer van water in een gebied verloopt.
<i>Waterkerende constructie</i>	Constructie die onderdeel uitmaakt van een waterkering of de waterkering vervangt.
<i>Waterkering</i>	Kunstmatige hoogten en die (gedeelten van) natuurlijke hoogten of hooggelegen gronden, met inbegrip van daarin of daaraan aangebrachte werken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben.

Zetting

Verticale vervorming van grondlagen, hoofdzakelijk als gevolg van bovenbelasting, de eigen massa en/of het uittreden van water.

Bijlage 2.

Deze bijlage omvat de volgende tekeningen:

- 13.51926 - overzichttekening plangebied - 249744-O-3-01;
- 13.51937 - situatie te verbreden sloot - 249744-S-3-05;
- 13.51928 - dwarsprofielen - 249744-DP-3-01;
- 13.51929 - situatie peilscheiding west Stein - 249744-S-3-02;
- 13.51931 - toekomstige indeling peilvakken nabij gemaal Roggebroek